

REALITĂȚI ECONOMICO-SOCIALE.

OBIECTIVE POLITICE.

FORMULE DE IMPOZITARE

*"Arta omului de stat constă în atitudinea de a alege,
într-o stare de lucruri dată"*

Mihai EMINESCU

Într-o societate normală, obiectivele pe care și le propune clasa politică ar trebui să fie legate de **dezvoltarea durabilă** și de asigurarea, cel puțin, a unui **traid decent pentru fiecare cetățean al ei**. Dacă, prin dezvoltarea durabilă înțelegem satisfacerea nevoilor prezentului, **fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și împlini nevoile lor,**¹ prin **traid decent** înțelegem **asigurarea securității social-economice pentru fiecare cetățean în parte**, prin crearea condițiilor de viață la un nivel corespunzător, condiții acceptate din punct de vedere social. În plus, toți indicatorii care susțin **traidul decent trebuie să se mențină pe un curs ascendent continuu.**

În viața de zi cu zi, **fiscalitatea rezultă din confruntarea ideologică a puterii politice cu realitățile economice și sociale** în vederea împlinirii **obiectivelor politice** pe care și le propune la un anumit moment dat, fapt pentru care, în căutarea celei mai bune formule fiscale, în tot demersul nostru vom porni de la cele două axiome.

Fiind cunoscut faptul că politica fiscală este opera puterii statale, nu trebuie să mai avem nicio rețineră în a afirma că **nu există fiscalitate bună sau rea, există numai politici fiscale care servesc, în aceeași măsură, interesul public și interesul privat și politici fiscale care sunt aservite total grupurilor de interese care sunt la putere.** Acesta este motivul pentru care, în primul caz,

---

¹ N. Georgescu-Roegen, *La science économique. Ses problèmes et ses difficultés*, Editura Dunod, Paris, 1970, p. 231; I.C.Drăgan, M.C. Demetrescu, *Economistul mileniului III. Nicolas Georgescu-Roegen, profetul arhitect al noii gândiri*, Editura Europa Nova, București, 1994, p. 118-119

avem de-a face, atât cu o fiscalitate suportabilă pentru toți contribuabilii, cât și cu asigurarea resurselor necesare politicilor bugetare ale statului, în timp ce, în al doilea caz, ne confruntăm cu o fiscalitate excesivă pentru marea masă a contribuabililor și cu profituri publice la fel de mari „confiscate” de reprezentanții puterii.

Fiscalitatea este o știință ale cărei taine au fost descifrate cu prisosință de economiștii și finanțiștii de mare valoare ai României și ai lumii. Ei au descoperit toate formele de impunere și principiile care trebuie să stea la baza politicilor fiscale. **Există economiști și finanțiști de mare valoare, există și teorii și practici fiscale câștigătoare.**

În plus, cu toate că **fiscalitatea nu are culoare politică**, nu ignora axioma conform căreia, **fiecare clasă politică aflată la putere face politica fiscală pe care și-o dorește.**

Istoria fiscalității ne oferă o infinitate de argumente care demonstrează că **fiscalitatea este simplă, eficientă și umană atunci când lucrează pentru contribuabil și este foarte complicată, neînțeleasă, păgubitoare și inumană atunci când este folosită de puterea politică în interes propriu.**

Realitățile economice și sociale fiind aceleași pentru toată lumea, nu ne rămâne decât să constatăm că diversitatea politicilor fiscale este dată numai de obiectivele pe care le urmărește puterea politică.

Ca urmare, în continuare, voi prezenta numai câteva dintre formulele fiscale care ar trebui să constituie scheletul unui complex de **politici fiscale aflate în slujba contribuabilului și nu împotriva lui.**

10.1. Realități economice

Realitate economică:

Agricultura României, altădată, importantă ramură a economiei naționale, cu o contribuție majoră în comerțul exterior, astăzi, este ca și inexistentă.

Milioane de hectare de teren arabil sunt nelucrate din varii motive; producătorul român, din cauza prețurilor prohibitive, duce o mare lipsă de

mașini și utilaje agricole, de îngrășăminte și substanțe de combatere a bolilor și dăunătorilor și, în special, de piață pentru desfacerea produselor agricole. Alte milioane de hectare sunt nelucrate pentru că ele au fost cumpărate în ideea de a fi valorificate pe piața imobiliară sau, mai rău, le-au cumpărat cu scopul de a le scoate din circuitul agricol pentru a facilita pătrunderea pe piața românească a produselor agricole din import.

Obiective:

- „Statul este obligat să ia măsuri de dezvoltare economică”².
- „Statul trebuie să asigure protejarea intereselor naționale în activitatea economică”³,

Propunere fiscală:

Toate terenurile nelucrate vor fi supuse unor **taxe și impozite suplimentare**. Taxele și impozitele, stabilite după **principiile progresivității**, vor crește **direct proporțional cu suprafața terenului nelucrat**.

După o anumită perioadă de timp, **terenul nelucrat va trece în folosința sau, chiar, în proprietatea statului**.

Schimburile de terenuri, făcute în vederea comasării parcelelor, vor fi scutite de taxele pentru intabulare în cartea funciară, iar ridicările topo și măsurătorile cadastrale vor fi făcute pe cheltuiala statului.

Exploatarea terenurilor în **forme asociative** vor fi **scutită de impozitul pe venit**.

Subvențiile nu vor mai fi acordate pentru în funcție de suprafața terenului, a numărului de pomi sau capete de animale, ci, pentru stimularea muncii și a dezvoltării agriculturii, **vor fi acordate numai pentru produsele agricole cerealiere și animale valorificate pe piața internă și externă**.

Fondurile nerambursabile vor fi acordate numai exploatațiilor agricole în formă asociativă.

Activitățile de prelucrare și industrializare a produselor agricole vor fi **scutite de impozitul pe profit**.

---

² Constituția României din 2003, art. 135.

³ Ibidem.

Realitate economică:

Romania este puternic dezindustrializată. Majoritatea întreprinderilor care au fost privatizate, au fost desființate. În locul lor, au rămas terenuri virane care au nevoie de ample lucrări de ecologizare.

Obiective:

- „Statul este obligat să ia măsuri de dezvoltare economică”⁴,
- „Statul trebuie să asigure protejarea intereselor naționale în activitatea economică”⁵,
- „Persoanele fizice și juridice au îndatorirea de a proteja și a ameliora mediul înconjurător”⁶.

Propunere fiscală:

Având în vedere că **dezindustrializarea României a fost rezultatul unor politici de stat**, foarte bine puse în aplicare, pentru a stopa acest fenomen e nevoie de o altfel de opțiune politică. **Numai atunci se poate apela la fiscalitate pentru a stimula reindustrializarea.** Dintre primele măsuri fiscale care se impun, fac parte :

- **întreprinderile nou înființate**, pentru perioade diferite de timp, în funcție de importanța profilului fiecăreia, **vor fi scutite de impozitul pe profit**,
- **aplicarea unor cote reduse de impozit pe profit sau chiar scutiri de la plata impozitului** pentru întreprinderile care au un profil de activitate necesar economiei românești și care se dorește a fi dezvoltat.

Pentru întreprinderile scoase din circuitul productiv sau cu un volum de activitate mult redus față de capacitățile de producție ale acestora, dar și pentru terenurile pe care au existat întreprinderile, între timp demolate, care nu au primit o altă utilitate, se stabilește un **impozit suplimentar** menit să acopere o parte din pierderile provocate bugetului prin închiderea activităților productive.

În plus, **neecologizarea terenurilor** rămase în urma demolării întreprinderilor atrage după sine alte **taxe suplimentare** ca urmare a faptului

---

⁴ Ibidem, art. 35,

⁵ Ibidem, art. 135,

⁶ Ibidem,

că sănătatea mediului și a oamenilor este afectată. **Abandonarea terenurilor neecologizate constituie faptă penală, iar terenul trece în proprietatea statului. Statul face lucrările de ecologizare și-l va reda circuitului productiv.**

Realitate economică:

Bogățiile solului și subsolului au fost înstrăinate. Ele au fost puse la dispoziția unor proprietari privați care dispun după bunul plac și numai în profit propriu de bogățiile solului și subsolului României, ceea ce contravine oricărei norme constituționale și interesului național.

Obiectiv:

De-a lungul timpului, indiferent de orânduirea socială, Constituțiile României din 1923, 1965 și 2003, prevedeau că:

- *„zăcămintele miniere precum și bogățiile de orice natură ale subsolului sunt proprietatea Statului”⁷*
- *„bogățiile de orice natură ale subsolului, minele, terenurile din fondul funciar de stat, pădurile, apele, izvoarele de energie naturală (...), aparțin întregului popor, sunt proprietate de stat”⁸,*
- *„bogățiile de interes public ale subsolului, spațiul aerian, apele cu potențial energetic valorificabil, de interes național, plajele, marea teritorială, resursele naturale ale zonei economice și ale platoului continental, precum și alte bunuri stabilite de legea organică, fac obiectul exclusiv al proprietății publice”⁹.*

Propunere fiscală:

Se observă cu claritate că avem de-a face cu o continuitate, de netăguit, a ideii conform căreia **„bogățiile solului și subsolului sunt proprietate de stat”**. Așadar, în primul rând, e obligatorie promovarea unor politici prin care să fie **promovat interesul național** și prin care **statul să acționeze pârghiile care țin de dreptul de proprietate** și de obligația de a le exploata și a le administra cât mai eficient în profitul României. În condiții normale, rolul

---

⁷ Constituția României din 1923, art. 19,

⁸ Constituția Republicii Socialiste România din 1965, art. 7.

⁹ Constituția României din 2003, art. 136. (3).

fiscalității devine secundar, altfel, printr-o **fiscalitate adecvată**, poate fi **stimulată exploatarea** acestora în folosul românilor sau, în ultimă instanță, pot fi **protejate bogățiile naturale ale țării**.

Realitate economică:

România a fost transformată într-o veritabilă **piață de desfacere** a mărfurilor din import. Prin diferite practici de concurență neloială, mărfurilor indigene le este blocată intrarea pe piața românească.

Obiectiv:

„Statul trebuie să asigure libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție”¹⁰.

Propunere fiscală:

Taxele și impozitele aplicate faptelor de comerț vor fi progresive.

Pentru stimularea atragerii a cât mai multe mărfuri românești pe piață, cu **aplicarea principiului represivității, impozitele și taxele ar trebui să scadă** în raport cu ponderea volumului de mărfuri românești în totalul mărfurilor, de gen, existente în unitatea comercială.

Realitate economică:

Institutele de cercetare au fost, în cea mai mare parte, închise, iar cele care mai ființează, încă, sunt subfinanțate și duc lipsă de contracte ca urmare a închiderilor forțate a activităților economice. Mii de cercetători și specialiști de cea mai înaltă clasă desfășoară activități la nivel de muncitori necalificați sau pribegesc prin lume pentru a le oferi știința sau genialitatea lor în schimbul unor sinecuri ne semnificative.

Obiectiv:

„Statul este obligat să ia măsuri de dezvoltare economică”¹¹,

„Statul trebuie să asigure stimularea cercetării științifice și tehnologice naționale, a artei și protecția dreptului de autor”¹².

---

¹⁰ Ibidem, art. 135,

¹¹ Ibidem, art. 47.

¹² Ibidem, art. 135.

Propunere fiscală:

Cercetarea reprezintă unul dintre cele mai importante motoare ale dezvoltării economice. **Scutirea sau reducerea impozitului pe profit, acordarea de fonduri pentru cercetare și subvenționarea implementării produselor cercetării în viața economică și socială poate grăbi dezvoltarea economică și socială a țării.**

Realitate economică:

Sistemul fiscal este generator de blocaj financiar prin:

- **obligativitatea plății TVA-ului și a altor impozite la facturare coroborată cu arieratele statului,**
- **lipsa de reciprocitate a drepturilor și obligațiilor dintre contribuabil și stat; contribuabilul care nu-și achită obligațiile față de bugetul statului, automat, este obligat la plata unor majorări și penalități, în timp ce, dacă statul, din diferite motive, devine debitor în relațiile cu un contribuabil, acesta nu plătește nicio majorare sau penalitate.**

Un asemenea sistem fiscal este generator nu numai de **blocaj financiar** ci și de multe **abuzuri din partea funcționarilor** Ministerului Finanțelor.

Obiectiv:

Eliminarea blocajului financiar și a abuzurilor din sistemul fiscal.

Propunere fiscală:

Compensarea imediată și necondiționată între obligațiile contribuabilului față de stat și ale statului față de contribuabil, cu decontarea acelorași penalități și majorări de ambele părți.

Pentru a dinamiza activitatea organelor de control financiar și pentru a responsabiliza funcționarul public, toate majorările și penalitățile datorate de stat față de un contribuabil, generate

de lipsa de profesionalism sau de atitudinea superficială, abuzivă sau răuvoitoare a acestuia, vor fi suportate de funcționarul respectiv.

10.2. Realități sociale

Realitate socială:

Din punct de vedere al **veniturilor**, România este puternic polarizată.

Obiectiv:

„Statul este obligat să ia măsuri de dezvoltare economică și de protecție socială, de natură să asigure cetățenilor un nivel de trai decent”¹³.

Propunere fiscală :

Marile venituri financiare sunt rezultatul unor conjuncturi economice, sociale sau politice. Practic, veniturile câștigate într-un mod absolut nemeritat, sunt luate din dreptul consumatorilor-contribuabili care nu au nicio vină.

Într-o asemenea situație, cea mai bună formă de impozitare este **impozitarea progresivă** care, pe lângă faptul că asigură veniturile necesare bugetului de stat, aplicarea unor cote minime de impozitare asupra veniturilor mici sau neimpozitarea veniturilor foarte mici asigură un nivel ridicat de protecție socială și, în plus, prin aplicarea unor cote majorate de impozitare asupra veniturilor foarte mari se înapoiază consumatorilor-contribuabili o parte din pierderea suferită din aceleași motive și face din impozitarea progresivă o impozitare echitabilă și, mai mult, o impozitare morală.

În ceea ce privește TVA-ul, se impune folosirea unor **cote diferențiate** ale acestuia. **Bunurile de strictă necesitate; medicamentele, alimentele de bază etc., să fie supuse unor cote de TVA de 0%, 3% sau, cel mult, 5%, în timp ce, mărfurile de lux să fie supuse unui TVA mult mai mare, chiar și de peste 100%.** În felul acesta se asigură atragerea aceluiași volum de venituri la bugetul statului și, în plus, se stimulează producția bunurilor și serviciilor de strictă necesitate și se asigură o reală protecție socială pentru contribuabilii cu venituri mici și foarte mici.

---

¹³ Constituția României din 2003, art. 47

Realitate socială:

România a atins un **minim istoric al salariaților; 4.102.000 în 2011, față de 8.156.000 în 1990**¹⁴. De altfel, timp de douăzeci de ani, cu mici excepții, s-au tot înregistrat minime istorice și, dacă nu se vor schimba politicile actuale, minimul istoric va înregistra noi cote în anii viitori.

Desființarea locurilor de muncă a devenit o politică de stat. Pentru îndeplinirea acestui „obiectiv” (!?), statul, prin plata salariilor compensatorii, ajutoarelor de șomaj, asigurarea venitului minim pe economie, ajutoare sociale etc. a alocat importante sume de bani din bugetul consolidat al statului.

Lipsa locurilor de muncă a forțat milioane de muncitori și specialiști, de tineri și intelectuali să părăsească țara, în căutarea unui loc de muncă.

Obiectiv:

„Statul este obligat să ia măsuri de dezvoltare economică și de protecție socială, de natură să asigure cetățenilor un nivel de trai decent”¹⁵

Propunere fiscală:

Având în vedere faptul că **„munca stă la baza dezvoltării societății”**, în mod natural, dacă vrem să începem un proces de dezvoltare economică și socială, trebuie să întrerupem această acțiune de desființare a locurilor de muncă și să trecem la punerea în practică a unui amplu **program de înființare de activități economice** și, implicit, **înființarea a milioane de locuri de muncă**. Starea economică și socială a României, cât și trebuințele pe care le-ar presupune asigurarea unui trai decent pentru toți românii, impun crearea imediată a multe milioane de locuri de muncă. **Responsabil de înființarea și gestionarea lor este statul** și nu se poate face decât în baza unui **program integrat** în care **fiscalitatea, prin reduceri, scutiri sau, de ce nu, majorări de impozite**, va juca un rol foarte important.

Realitate socială:

În timp ce locurile de muncă au fost desființate, marile venituri sunt realizate din **activități speculative**.

---

¹⁴ Ziarul Financiar, 5 aprilie 2011.

¹⁵ Constituția României din 2003, art. 47,

Obiectiv:

Stimularea muncii și descurajarea politicilor și activităților speculative.

Propunere fiscală:

Având în vedere că a face speculă este sinonim cu a înșela pe cineva și faptul că activitățile speculative nu sunt creatoare de bunuri materiale și spirituale, toate **activitățile speculative trebuie impozitate suplimentar.**

Realitate socială:

Învățământul de stat se confruntă cu serioase probleme care țin, printre altele, și de subfinanțare. În compensare, sub diferite forme, s-au introdus tot felul de taxe și contribuții pentru completarea finanțării cheltuielilor. Surprinzător, ultimele acte normative referitoare la învățământ prevăd că *„Statul asigură finanțarea de bază pentru toți preșcolarii și pentru toți elevii din învățământul primar, gimnazial, profesional și liceal de stat, particular (...)”* și *„finanțarea de bază se face în limitele costului standard per elev/preșcolar”*¹⁶. Deci, în timp ce **statul duce lipsă de fonduri pentru asigurarea unei finanțări corespunzătoare a învățământului de stat, Statul își permite să subvenționeze învățământul particular?** Taxele din învățământul de stat coroborate cu lipsa locurilor de muncă și alte probleme sociale, **i-au determinat pe tot mai mulți elevi să abandoneze școala.**

Manualele alternativă, pe de-o parte, contribuie la scăderea continuă a calității învățământului și, pe de altă parte, sunt extrem de costisitoare atât pentru bugetul statului cât, mai ales, pentru elevi.

Abandonul școlar este stimulat și de lipsa locurilor de muncă după terminarea învățământului obligatoriu, profesional, liceal sau universitar.

Obiective:

*- „în România învățământul constituie prioritate națională”*¹⁷

*- „Dreptul la învățătură este asigurat prin învățământul general obligatoriu”*¹⁸

¹⁶Monitorul Oficial, Partea I nr. 18 din 10/01/2011, *Lege nr. 1 din 05/01/2011 a educației naționale*, art. 101.

¹⁷Monitorul Oficial, Partea I nr. 18 din 10/01/2011, *Lege nr. 1 din 05/01/2011 a educației naționale*, art. 2.

¹⁸Constituția României din 2003, art. 32.

Propunere fiscală:

Pornind de la dictonul lui Platon „*Educația este cel mai frumos dar pe care îl poate dobândi omul*” și de la obligațiile constituționale pe care le are statul pentru asigurarea celor mai bune condiții de desfășurare a unui învățământ de calitate, se impun, cel puțin, câteva măsuri :

- se elimină orice taxa școlară din învățământul preuniversitar și universitar de stat ;

- se trece la manualele unice, realizate de colective de autori;

- guvernul, prin ministerele din subordine, va stabili planul de școlarizare, astfel încât toată populația școlară să poată primi cea mai bună educație și o pregătire profesională optimă, iar instituțiile și companiile statului să poată beneficia de forță de muncă foarte bine pregătită. Societățile comerciale și companiile private pot beneficia de pregătirea viitorilor salariați prin încheierea de contracte cu unitățile de învățământ. Având în vedere că piața muncii este o piață deschisă, învățământul de stat se va face pe credite. Absolvenții oricăror forme ale învățământului de stat, în funcție de media obținută la sfârșitul uneia dintre ele, vor primi repartiție pentru un loc de muncă. În cazul neonorării repartiției, acesta va trebui să-și achite creditele contractate pentru școlarizare.

Unitățile particulare de învățământ nu vor fi finanțate, dar vor fi **scutite de impozitul pe profit și de TVA.**

Realitate socială:

Asistența medicală este într-o grea suferință. Medicamentele, din cauza prețurilor foarte mari, sunt foarte greu de găsit în spitale. Aparatura medicală, acolo unde mai este, nu se ridică la nivelul cerințelor tehnice corespunzătoare mileniului al III-lea și, cel mai trist, numărul și nivelul de profesionalizare al medicilor sunt într-o continuă și alarmantă coborâre. Mai nou, din lipsa fondurilor necesare finanțării, se închid zeci și sute de spitale.

Obiectiv:

„Dreptul la ocrotirea sănătății este garantat. Statul este obligat să ia

măsuri pentru asigurarea igienei și a sănătății publice"¹⁹.

Propunere fiscală:

Asistența medicală are nevoie de un **management responsabil**. Având în vedere că **obținerea de profit pe seama sănătății oamenilor este anormală și imorală**, pentru asigurarea unei asistențe medicale corespunzătoare, în limita fondurilor alocate, statul trebuie să iasă din pasivitate și să ia o serie de măsuri, printre care:

- va relua producția de medicamente,
- aprovizionarea spitalelor cu medicamente și aparatură medicală va fi asigurată prin unități publice ale statului,
- serviciile auxiliare sistemului medical vor fi asigurate prin unități publice ale statului,
- **scutirea de TVA** a anumitor medicamente și servicii medicale.

10.3. Realitate economico-socială:

Foarte multe proprietăți obținute după 1989, fiind scoase din circuitul productiv al țării, au devenit „**proprietăți parazitare**”:

- întreprinderile în care, pe timpuri, lucrau mii și zeci de mii de muncitori și specialiști au fost închise și lăsate în paragină,
- alte întreprinderi au fost transformate în „mormane de fier vechi” și vândute, în locul lor rămânând zeci și sute de hectare de teren viran pentru care statul român trebuie să facă lucrările de ecologizare,
- sute de mii de locuințe, cumpărate pentru a fi speculate pe piața imobiliară, au fost scoase din fondul locativ,
- milioane de hectare de teren arabil sunt nelucrate, iar proprietarii încasează subvenții bugetare de la stat.

Obiective:

*„Statul trebuie să asigure protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară ... ”*²⁰

„Statul trebuie să asigure (...) crearea cadrului favorabil pentru

---

¹⁹ Constituția României din 2003, art. 34.

²⁰ Constituția României din 2003, art. 135.

*valorificarea tuturor factorilor de producție*²¹

*„Statul trebuie sa asigure refacerea si ocrotirea mediului înconjurător, precum și menținerea echilibrului ecologic”*²²

Toate proprietățile trebuie să producă valori materiale și sociale.

Propunere fiscală:

Având în vedere că multe dintre aceste proprietăți au fost cumpărate pentru a fi speculate pe piața imobiliară sau pentru a le scoate din circuitul productiv, acestea au fost transformate în **proprietăți parazitare**, iar statul are obligația de a descuraja asemenea practici.

Toate **„proprietățile parazitare”** trebuie supuse unor **taxe și impozite suplimentare stabilite pe criterii progresive**, în funcție de mărimea unității imobiliare, a suprafeței, a gradului de utilitate socială și, mai ales în cazul spațiilor locative și comerciale, a numărului de unități imobiliare deținute în proprietate etc.

*
*   *

Acestea sunt numai câteva dintre **propunerile** care ar trebui să stea la baza construcției noului **sistem fiscal**.

Trecem printr-o perioadă în care se fac eforturi foarte mari pentru a evidenția veniturile tuturor contribuabililor, ajungându-se până acolo încât, se elaborează acte normative prin care să fie impozitați și cei care lucrează ca zilieri în diferite activități. În același timp, prin tot mai multe acte normative și prin inventarea a tot felul de motive, sunt scutiți de impozite și beneficiază de tot felul de facilități și fonduri o serie de mari contribuabili.

Se vorbește foarte mult despre evaziunea fiscală, afirmându-se că ar atinge astronomicul procent de 36%, dar, surprinzător, finanștii noștri i-au găsit ca evaziioniști, în principal, pe producătorii agricoli și pe fabricanții de pâine, dar despre ceea ce se întâmplă cu marile profituri ale companiilor transnaționale și despre ingineriile financiare ale acestora nu se spune mare lucru.

---

²¹ Ibidem.

²² Ibidem.

Parafrazându-l pe Jonathan Swift care, în „Eseu critic asupra facultăților mentale”, afirma că *„legile sunt ca pânzele de păianjen, care pot prinde musculițele, dar care lasă să scape viespile și bondarii”*, noi putem afirma, fără nicio reținere, că sistemul fiscal de tranziție se străduiește, parcă, să facă din fiscalitate acea *„pânză de păianjen”* în care să-i prindă pe toți micii contribuabili, dar prin care să-și găsească mult râvnita *„libertate fiscală”* marii contribuabili.